

ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 24/9

23 հունիսի 2015 թ.

Քննարկվեց Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանի ներկայացուցչի 29.05.2015 թ-ի դիմում-գանգատը ՀՀ ՖՆ 22.05.2015 թ-ի հսկիչ գնումների արդյունքների վերաբերյալ թիվ 6203943 արձանագրության դեմ:

Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանի ներկայացուցչի գանգատում բերված փաստարկները.

ՀՀ ՖՆ Մաշտոցի ՀՏ պետի 18.05.2015 թ-ի թիվ 6203943 հանձնարարագրի համաձայն՝ վերջինում ընդգրկված հարկային ծառայողներին հանձնարարվել է միջև 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանի մոտ ՀՀ օրենսդրությամբ հարկային մարմին վերապահված իրավասությունների սահմաններում կատարել գնահատման և հսկիչ գնման ուսումնասիրություններ:

Հարկային ծառայողների ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից խախտվել են «Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջը և ՀՀ կառավարության 01.08.2013 թ-ի թիվ 846-Ն որոշմամբ հաստատված հսկիչ դրամարկղային մեքենաների կիրառման կարգի 17-րդ և 23-րդ կետերի պահանջները, որոնք առաջացնում են պատասխանատվություն ՀՀ օրենքով սահմանափակ կարգով:

* Հարկային ծառայողների կողմից Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանին չի վճարվել 20.000 ՀՀ դրամ և 300 ԱՄՆ դոլար գումար:

Հարկային ծառայողները «ՀՀ-ում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն տնտեսվարող սուբյեկտին չեն ծանուցել ստուգումների անցկացման վերաբերյալ և Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանը չի հանդիսացել վարչական վարույթի մասնակից:

Վերոգրյալ փաստերից հետևում է, որ հարկային ծառայողները Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանի մոտ իրականացրել են ստուգումներ և պարզել, որ տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից խախտվել են վերը նշված իրավանորմերի պահանջները, այսինքն՝ կատարվել է հարկային իրավախախտումներ: Հետևաբար, նախքան վերոնշյալ դրույթների խախտմամբ տնտեսվարող սուբյեկտին վարչական պատասխանատվության ենթարկելը, հարկային ծառայողները պարտավոր էին գործել ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքներով վերապահված լիազորությունների շրջանակում և պարզեին արդյոք վերջիններիս կողմից հայտնաբերված հարկային իրավախախտումներում առկա են հարկային իրավախախտման կազմի տարրերը՝ օբյեկտը, օբյեկտիվ կողմը, սուբյեկտը և սուբյեկտիվ կողմը:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասի և «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 3-րդ մասի բովանդակային վերլուծությունից հետևում է, որ երբ վարչական մարմինը տնտեսվարող սուբյեկտի մոտ իր նախաձեռնությամբ իրականացնում է վարչական վարույթ, ապա պարտավոր է վարչական վարույթի մասնակից դարձնել այն անձին, ում նկատմամբ վարչական մարմինը պետք է կայացնի վարչական ակտ: Իսկ մասնակցի՝ տնտեսվարող սուբյեկտի, մոտ անցկացվելիք ստուգումների նպատակի և կարգի վերաբերյալ ծանուցելու ընթացակարգը սահմանվում է ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին ՀՀ

օրենքով, որի համաձայն ստուգում անցկացնող մարմինը պարտավոր է հրամանի կամ հանձնարարագրի մեկ օրինակը տրամադրել տնտեսվարող սուբյեկտին, իսկ տնտեսվարող սուբյեկտը պարտավոր է ստորագրել հանձնարարագրի մեկ օրինակը, որը կվկայի ստուգում անցկացնելու մասին ծանուցված լինելու վերաբերյալ: Այսինքն, ստուգում անցկացվելու մասին պատշաճ ծանուցված կարող է համարվել այն անձը, որը օրենքով սահմանված կարգով ծանոթացել է հանձնարարագրին և հանձնարարագրում առկա է ստուգման ենթակա անձի ստորագրությունը:

Հարկային ծառայողները Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանի մոտ անցկացրել են ստուգում առանց պատշաճ ծանուցման, սակայն, վերջիններս օրենքի ուժով պարտավոր էին ստուգում անցկացնելուց առաջ ծանուցել և ստուգմանը մասնակից դարձնել տնտեսվարող սուբյեկտ Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանին, ինչը չի կատարվել:

Իսկ ինչ վեաբերում է ուսումնասիրության արդյունքում հարկային ծառայողների կողմից հայտնաբերված հարկային իրավախախտումներին, ապա հարկ է փաստել, որ վերջինների կողմից չի ապացուցվել այն հանգամանքը, որ հարկային տեսուչ Սմբատ Ենոքյանի կողմից 22.05.2015 թ-ին, ժամը 16:05 սահմաններում Դանիել Դանիելյանին կամ վերջինիս վարձու աշխատող փականագործ-գանձապահ Այվազյան Միքայելին վճարվել է 20.000 ՀՀ դրամ և 300 ԱՄՆ դոլար գումար: Միևնույն ժամանակ ՀՀ կառավարության 01.08.2013 թ-ի թիվ 846-ն որոշմամբ հաստատված կարգի 17-րդ կետի համաձայն՝ գանձապահը ՀԴՄ օգտագործող է, ով կանխիկ դրամով կամ պլաստիկ քարտի միջոցով իրականացված գործարքին վերաբերող սահմանված տեղեկությունները և հաշվարկի կատարման համար անհրաժեշտ տվյալները մուտքագրում է ՀԴՄ, տպում է ՀԴՄ կտրոնը և այն տրամադրում ապրանքներ ձեռքբերողին կամ ծառայություններ ստացողին: Այսինքն, ՀԴՄ-ի կիրառմամբ կարող է զբաղվել միայն Գանձապահը: Հետևաբար անհիմն են հարկային ծառայողների այն փաստարկները, որի վրա հիմնվելով վերջիններս Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանին ենթարկել են վարչական պատասխանատվության, որովհետև խախտելով ՀՀ օրենսդրության նորմերը չեն ծանուցել ստուգումներ անցկացնելու վերաբերյալ, ինչպես նաև բացակայում է այն ապացույցը, ըստ որի տնտեսվարող սուբյեկտին, կատարած ծառայությունների համար վճարվել է 20.000 ՀՀ դրամ և 300 ԱՄՆ դոլար գումար, իսկ տնտեսվարող սուբյեկտը դրանց դիմաց չի տրամադրել ՀԴՄ կտրոն:

Սույն գործում առկա փաստերը համադրելով կիրառման ենթակա օրենսդրության հետ ակնհայտ է, որ հարկային ծառայողները վարչական ակտը կայացրել են օրենքի խախտմամբ, այսինքն՝ Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանին չեն ծանուցել ստուգումների անցկացման վերաբերյալ, ինչպես նաև վերջինիս չեն վճարել որևէ ՀՀ դրամ և ԱՄՆ դոլար գումար, որի հետևանքով էլ պետք է գանձապահը տրամադրեր ՀԴՄ կտրոն, ուստի վարչական ակտն ընդունվել է օրենքի խախտմամբ:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 63-րդ, 69-72-րդ և «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածներով Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանը խնդրում է ամբողջությամբ անվավեր ճանաչել հսկիչ գնումների արդյունքների վերաբերյալ 22.05.2015 թ-ի թիվ 6203943 արձանագրությունը:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանձատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանձատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ՖՆ Մաշտոցի հարկային տեսչության պետի 18.05.2015 թ-ի թիվ 6203943 հանձնարարագրի համաձայն Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանի մոտ կատարվել է հարկային պարտավորությունների հաշվարկման նպատակով հարկային մարմնի կողմից իրականացվող ապրանքների, առարկաների, աշխատանքների, ծառայությունների գների, ՀՀ-ում ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների կողմից իրականացվող արժույթային գործարքների վերահսկողության և հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների պահպանման ուսումնասիրություն (հսկիչ գնում): Արդյունքում կազմվել է ՀՀ ՖՆ 22.05.2015 թ-ի հսկիչ գնումների արդյունքների վերաբերյալ թիվ 6203943 արձանագրությունը, որում մասնավորապես արձանագրվել է հետևյալը.

ՀՀ ՖՆ Մաշտոցի ՀՏ հարկային տեսուչ Սմբատ Ենոքյանի կողմից 22.05.2015 թ-ին ժամը 16:05-ին ք.Երևան, Գ.Հասրաթյան 29/10 հասցեում գտնվող ավտոտեխսպասարկման կետում պատվիրվել է ավտոմեքենայի գազի համակարգի փոփոխություն, որի դիմաց վճարվել է 20.000 դրամ և 300 ԱՄՆ դոլար: Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանը գումարը չի մուտքագրել ՀԴՄ և համապատասխան գումարի ՀԴՄ կտրոն չի տրամադրել:

Ուսումնասիրությունն անցկացնող հարկային ծառայողների կողմից ներկայացվել են ծառայողական վկայականները և ուսումնասիրության հանձնարարագիրը՝ ծանոթացման: Այնուհետև ժամը 16:10-ին ՀԴՄ-ից դուրս է բերվել «Z» հաշվետվություն՝ 7000 դրամ ընդհանուր գումարով, որում կատարված վճարման արժեքը ներառված չի եղել: «Z» հաշվետվությունը դուրս բերելուց հետո կատարված վճարման արժեքը հնարավոր չի եղել մուտքագրել ՀԴՄ, քանի որ կտրոնի ընդհանուր գումարը գերազանցում էր սահմանված շեմը:

Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանի կողմից ետ է վերադարձվել հսկիչ գնման գումարը:

Ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից խախտվել են «Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջները, որն առաջացնում է պատասխանատվություն Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի համաձայն: Պարզվել է նաև, որ խախտվել են ՀՀ կառավարության 01.08.2013թ. թիվ 846-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 17-րդ և 23-րդ կետերի պահանջները և համաձայն նույն կարգի 40-րդ կետի 2-րդ ենթակետի ՀԴՄ-ի կտրոն չտրամադրումը, այդ թվում՝ ստացված կանխավճարի դիմաց, դիտվում է հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների խախտում, որն առաջացնում է պատասխանատվություն «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով:

Քննարկման ընթացքում ՀՀ ՖՆ Մաշտոցի ՀՏ հարկային տեսուչ Սմբատ Ենոքյանը պնդեց, որ 22.05.2015 թ-ին ժամը 16:05-ին ք.Երևան, Գ.Հասրաթյան 29/10 հասցեում գտնվող ավտոտեխսպասարկման կետում (Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանի փաստացի գործունեության իրականացման վայրում) իր կողմից պատվիրվել է ավտոմեքենայի գազի համակարգի փոփոխություն, որի դիմաց վճարվել է 20.000 դրամ և 300 ԱՄՆ դոլար, սակայն վճարված գումարը չի մուտքագրել ՀԴՄ և համապատասխան գումարի ՀԴՄ կտրոն չի տրամադրվել:

Հսկիչ գնումից հետո ներկայացվել է ՀՀ ՖՆ Մաշտոցի ՀՏ պետի 18.05.2015 թ-ի թիվ 6203943 հանձնարարագիրը, ինչպես նաև վերը նշված դրամական միջոցները փաստացի վերցրած անձի կողմից 22.05.2015 թ-ին (հսկիչ գնումից անմիջապես հետո) տրվել է գրավոր հայտարարություն: Ընդ որում, թե՛ թիվ 6203943 հանձնարարագիրը, թե՛ 22.05.2015 թ-ի հայտարարությունը ստորագրված են հսկիչ գնման ընթացքում որպես Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանի հանդես եկած անձի կողմից: 22.05.2015 թ-ի հայտարարությունում վերջինս մասնավորապես նշել է, որ ք.Երևան, Գ.Հասրաթյան 29/10 հասցեում գտնվող

ավտոտեխսպասարկման կետում իր կողմից ընդունվել է Նիվա ավտոմեքենայի գազի համակարգի փոփոխության պատվեր, որի դիմաց իր կողմից ստացվել է 20.000 դրամ և 300 ԱՄՆ դոլար: 22.05.2015 թ-ի հայտարարությունում նշվել է նաև, որ վճարված գումարը չի մուտքագրվել ՀԴՄ և համապատասխան գումարի ՀԴՄ կտրոն չի տրամադրվել:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է նշել, որ ՀՀ ՖՆ ներքին աուդիտի վարչության կողմից Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանի մոտ իրականացվել է աշխատողի աշխատանքի ընդունումը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ձևակերպելու ճշտության (առանց գրավոր պայմանագրի (իրամանի) կնքման աշխատող պահելու դեպքերի բացահայտմանն ուղղված) ստուգում, որի արդյունքում 03.12.2014 թ-ին կազմվել է թիվ 5100693 ակտը, ինչպես նաև ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ ՕՀՎ կողմից Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանի նկատմամբ 09.12.2013 թ-ին կազմվել է թիվ 1424315 վարչական ակտը, որով արձանագրվել է «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 28-րդ հոդվածով նախատեսված տուգանքը՝ գումարով 194.000 դրամ:

Հարկ է նշել, որ ՀՀ ՖՆ ներքին աուդիտի վարչության 03.12.2014 թ-ի թիվ 5100693 ակտում, ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ ՕՀՎ 09.12.2013 թ-ի թիվ 1424315 վարչական ակտում Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանի անվան դիմաց դրված ստորագրությունները և ՀՀ ՖՆ Մաշտոցի ՀՏ պետի 18.05.2015 թ-ի թիվ 6203943 հանձնարարագրի դարձերեսին, ինչպես նաև 22.05.2015 թ-ի հայտարարությունում նույն անվան դիմաց դրված ստորագրությունները նույնականան են, ինչն էլ որևէ կասկած չի առաջացրել, որ որպես Ա/Ձ Դանիել Դանիելյան ներկայացած անձն իրականում նա չէ:

Հանձնաժողովը գտնում է, որ քննարկվող դեպքում Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանի փաստացի գործունեության հասցեում իրականացված հսկիչ գնման արդյունքում ապացուցվել է պատվիրված ծառայության դիմաց վճարված 20.000 դրամը և 300 ԱՄՆ դոլար գումարը ՀԴՄ չմուտքագրվելու և համապատասխան գումարի ՀԴՄ կտրոն չտրամադրելու հանգամանքը: Այսինքն, հսկիչ գնումն իրականացրած անձանց կողմից հիմնավորվել է Ա/Ձ Դանիել Դանիելյանի կողմից ՀՀ կառավարության 01.08.2013 թ-ի թիվ 846-Ն որոշմամբ հաստատված կարգով սահմանված հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների շահագործման կանոնների պահանջները, իսկ որպես Ա/Ձ Դանիել Դանիելյան հանդես եկած և հսկիչ գնման ընթացքում 300 ԱՄՆ դոլարը փաստացի վերցրած անձի կողմից «Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջները խախտված լինելու հանգամանքները:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

ՀՀ ՖՆ 22.05.2015 թ-ի հսկիչ գնումների արդյունքների վերաբերյալ թիվ 6203943 արձանագրությունը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահի ժ/պ՝

